

OB ROJSTNEM DNEVU

našega dragega maršala

Razcvetel se je maj, griči so se ogrnili s plaščem zelenih gozdov. Sadovnjaki cvetijo, vsa narava klije in se vrača v življenje. Na travnih bilkah in cvetnih listih blestijo v soncu rosne kapljice kot tisoč diamantov.

Maj, mesec prebujenja v življenje, vir moči za velika dela. Maj, ki je daroval velikega sina naših narodov, našega junaka, našega močnega voditelja — maršala Tita. Ob njegovem rojstnem dnevu se ga spominjajo vsi narodi naše domovine, vse misli hitijo k njemu in nas spominjajo njegovega truda za našo srečno bodočnost. V mislih ga vidimo, v viharjih in snežnih zametih naših planin v vso silo v borbi proti sovražnikom naše domovine. Vidimo ga v štabu, kjer kuje načrte za zmago nad okupatorjem. Vedno in povsod je prvi, najmočnejši, z največjo vero v zmago. Dosegel je cilj, osvobodil je našo zemljo izkoriščevalca in tirana; iz gozdov je zadonela glasna pesem o svobodi. Da, svoboda je prišla, toda zemlja je bila po-teptana, industrijski objekti porušeni, ljudje izmučeni. Našega voditelja je čakala nova, morda še težja naloga. Obnoviti je bilo treba domovino, ustvariti nov gospodarski sistem, ki ne bo tlačil ustvarjalce, t. j. delovni razred, ampak jim bo dal moči in svobodo, da razvijejo vse svoje sile za naš skupni dobrobit. Pod njegovim

vodstvom so bili izdani številni ukrepi, ki so se z veliko hitrostjo odražali v življenju. Rasle so hidrocentrale, nove železnice in ceste. Številne nove tovarne so zrastle iz tal in dale zaslužek tisočem in tisočem. Ni nam več treba iskati kruha v tujini. Naša preprosta poljedelska država se razvija v industrijsko državo, vendar pa se poleg tega poljedelstvo dviga na višjo stopnjo, nabavljeni so bili stroji, ki nadomeščajo krvave žulje in neprespane noči naši poljedelcev. Delo postaja bolj veselo in plodonosno.

Postopoma gradimo socializem, obliko družbe, ki izenačuje razrede in pozna le en vir

bogastva — delo uma in rok. Kljub zunanjemu nasprotovanju in oviram, ki so nam jih postavljali, da ne bi mogli izvršiti naše petletke, je pri nas delo teklo naprej, sadovi našega truda pa so leto za letom vidnejši, dvigajo našo življenjsko raven in ugled zunaj.

Zavedali smo se in se zavedamo, da naš trud ne more biti zaman, ker nas vodi ON, kateremu dolgujemo našo svobodo in mir.

Ob njegovem rojstnem dnevu mu kličemo iz vseh delov naše države: »Naj živi dragi voditelj, naj nas vodi s svojo skrbjo in ljubeznijo v lepše življenje.

A. K.

Konferenca kmetijskih strokovnjakov

Naša nova naprava za žvepleno kislino bo skoraj dograjena. Z dograditvijo bomo povečali proizvodnjo žveplene kisline. V zvezi s tem je dana možnost in nujnost povečanja proizvodnje umetnih gnojil, katerih v naši državi primanjkuje in smo jih uvažali.

Potrebno je bilo rešiti vprašanje proizvodnje in uporabe superfosfata, vprašanje umesnosti

granulacije istega, uporabnosti mešanih gnojil v Sloveniji in Istri, uporabnosti bakrenega apna itd. Zavedajoč se težke naloge, je podjetje hotelo rešiti ta vprašanja soglasno s kmetijskimi strokovnjaki. V ta namen je uprava podjetja dne 6. V. 1954 sklicala konferenco kmetijskih strokovnjakov ter so se te konference udeležili po svojih predstavnikih: Agronomska fakulteta v Ljubljani, Kmetijski raziskovalni zavod v Ljubljani, Kmetijski magazin v Ljubljani, Agrotehnika v Ljubljani, Tovarna dušika Ruše in OLO Celje. Na žalost se konference niso udeležili tudi drugi povabljeni.

Konferenca je bila zelo plodna. Dobili smo pregled o proizvodnji umetnih gnojil tako doma, kakor tudi v inozemstvu. Konferenca pa je tudi pokazala neenakost gledanja na ta vprašanja po naših strokovnjakih, kar kaže, da smo tem vprašanjem doslej posvečali premalo pozornosti. Z izmenjavo misli je bila nakazana pot, kako bi bilo pristopiti k reševanju teh vprašanj. Danes so ostvarjeni šele prvi začetki spoznavanja tal naše ožje domovine in se v glavnem zadovoljujemo z neznanstvenimi dognanji in izkušnjami posameznikov. Tozadevna domača literatura je skromna in nas na tem polju čaka ogromno dela. Proučevanja uporabe raznih vrst umetnih gnojil na domačih tleh ne dajejo jasnosti in je težko ugotoviti revnost naših tal na raznih kemikalijah.

Tako so bila zastopana na konferenci razna stališča za in proti granulaciji superfosfata, dasi pristopa n. pr. Nemčija v letošnjem letu k 100% granulaciji umetnih gnojil. Iznešeni so bili tehni razlogi za in proti granulaciji pri nas.

Konferenca je soglasno ugotovila, da so količine umetnih gnojil, ki jih izdelujemo in katere trenutno še nameravamo proizvajati, minimalne napram potrebam. Proizvodnja superfosfata po dosedanjih izkušnjah odgovarja, pristopiti pa bi bilo k poizkusom granularanja. Šele, če bi se poizkusi dobro obnesli, bi pristopili k granularanju.

Glede mešanih gnojil je bil sprejet sklep, da se bodo izdelovala KAS-gnojila. Za izdelavo ostalih mešanih gnojil pa se bo potrebno še odločiti, ali jih bomo izdelovali na bazi amonijakove proste vode ali na drug način.

V okviru podjetja se bo ustanovila služba za raziskavo tal in postaja za biološko proučevanje uporabnosti raznih vrst gnojil.

Potek konference je nakazal, da je povezava kmetijskih strokovnjakov na tem področju dela s proizvajalcem nujna, ter da so bila dana zelo koristna napotila za nadaljnje delo.

Zakaj nismo pravočasno prejeli plač?

To vprašanje so si člani kolektiva postavljali prve dni meseca maja, ko so prejeli akontacijo s tridnevno zamudo, to je šele 8. in ne 5. v mesecu kakor je običajno.

Kolektiv je vedel, da nam je letni zaključni obračun zagotovil del presežnih plač, kot nagrado za izredne upehe, ki smo jih dosegli v preteklem letu, predvsem s povečano storilnostjo dela, z izboljšavami v tehnološkem procesu, kar je imelo za posledico povečani izplen in s tem v zvezi znižanje proizvodnih stroškov. Storilnost se je dvignila v vseh obratih in oddelkih.

Svoj del je doprinesel še komercialni sektor, ki je spretno izbiral tržišča in njih specifičnost pravilno razumel ter s tem izkoristil možnost doseganja višjih cen.

Vsi brez izjeme smo se veselili tega priznanja za naš trud v preteklem letu, ki nam bo obenem vzpodbuda za delo v tekočem letu. Vendar smo skoraj prišli v položaj, da viška ne bi mogli izplačati pred prvim majem, praznikom dela. Nihče ni hotel tega verjeti! In zakaj ne? Saj smo daleč preseglili plan akumulacije in v rokih do konca preteklega leta odplačevali obveznosti do iste. Res je, da so se tudi v preteklem letu pojavljale trenutne krize, katere pa smo po nekaj dnevih prebrodili. To pot pa bi morali odložiti izplačilo skromnega dela ustvarjenega presežka sklada za plače, ko smo vendar pretežni del tega sklada žrtvovali za kritje stroškov investicijskega materiala, ki je bil plačan iz obratnih sredstev ter del v sklad za samostojno razpolaganje, to je za dograditev 3 stanovanjskih hiš, torej za skupnost. Bližal se je prvi maj, ostala podjetja so že izplačevala višek, zato je razumljivo, da je kolektiv vztrajno zahteval izplačilo istega. Uspelo nam je, da smo ta višek izplačali pred praznikom dela, vendar gmotna kriza še ni bila mimo.

Vprašujemo se torej, kje so vzroki teh težav, katerih ni bilo mogoče premostiti kakor v prejšnjem obdobju.

Z novim gospodarskim sistemom smo dobili tudi nov kreditni sistem.

Cinkarna je v preteklem letu zaradi ugodnih pogodb z agencijami in s pogodbami o predelovanju koncentrata izhajala s kreditom, ki je bil dokaj nizek v primeri s sredstvi, ki bi jih sicer potrebovala. Letošnji kreditni sistem pa je upošteval le 90% lanskoletnega povprečnega koriščenja. Na ta način so bila dodeljena Cinkarni nezadostna sredstva za obratovanje, ki naj bi teklo brez motenj. V istem položaju se je znašla večina podjetij, da o trgovini sploh ne govorimo, ki je prejela le 50% lanskoletnega povprečnega koriščenja kredita. Vse to je naravno, vplivalo na pritok plačil s strani naših kupcev, to se pravi denar ni prihajal v določenih terminih, proizvodnja pa je tekla naprej, ker mora teči. Razumljivo je torej, da smo z onimi sredstvi, ki so pritekala, morali plačevati najprej najnujnejše dobave surovin, ker bi sicer nastala nepopravljiva škoda. Zato se je izplačilo akontacije zavleklo za tri dni.

Kaj smo storili, da bi prebredli težave? S stalnim opominjanjem, s tožbami smo morali prisiliti naše odjemalce na hitrejšje plačevanje svojih obveznosti do našega podjetja. Ker se je večina podjetij nahajala v istem položaju kakor mi, zato se je rok plačil podaljšal. Vendar so bili primeri zakasnitve plačil preko roka 30 dni zelo redki.

Edina rešitev iz tega zastoja je bila revizija kreditnega sistema oz. dodeljevanje dodatnih kreditov s strani Narodne banke. Naši gospodarski forumi so pravočasno spoznali položaj. NB je morala pristopiti k podeljevanju dodatnih kreditov.

Tudi naše podjetje je takoj vložilo vlogo z obširno dokumentacijo za dodatni kredit, katerega smo med tem časom že prejeli. S tem je bila odstranjena bojazen pred takimi ne-ljubimi motnjami kot so bile zgoraj navedene.

Osenjak Robert

Važnejši sklepi delavskega sveta in upravnega odbora v času od 31. III. 1954 do 29. IV. 1954

Na prvi seji upravnega odbora dne 8. IV. 54. so se v glavnem pretresala finančna vprašanja, posebno pa zagotovitev investicijskih kreditov. Podjetje je bilo takrat v zagati glede dobave belgijskih glin vsled pomanjkanja Bfr., vendar pa je sedaj dobava urejena.

V komisijo za HTZ so bili izvoljeni tov. Lešek, ing. Marjanovič in tov. Špat.

Ugotovilo se je, da delavci ne uporabljajo zaščitnih sredstev ter bodo morali mojstri v bodoče na to bolj paziti.

Tudi prva seja delavskega sveta je z dne 15. IV. 1954. bila predvsem namenjena vprašanju kreditov. To vprašanje je še vedno ostalo odprto, ker še tozadevno ni rešeno v državnem merilu. Na tej seji se je tudi obravnavala problematika topilnice. Poleg drugega se je v glavnem razčistilo vprašanje glin in domačega koksa. Da ne bi grozila v bodoče nevarnost zastoja produkcije, je bilo sklenjeno, da se nabavi glina na zalogo za tri mesece.

Na tej seji so bile določene dnevnice za službena potovanja v inozemstvo. Sprejet je bil tudi sklep, da se imenuje naš dom v Logarski dolini: »Planinski dom Cinkarne«.

Na drugi seji upravnega odbora z dne 22. IV. 1954 so podali poročila naši strokovnjaki, ki so bili v Angliji in Nemčiji zaradi nakupa naprav za novo napravo superfosfata. Obrati bodo dobili poročila na vpogled!

Prav tako so na tej seji poročali naši zastopniki o potovanju v Grčijo in Turčijo. Vsled ugotovljene potrebe je bilo načelno sklenjeno, da se nastavi obratni zdravnik.

Na tretji seji upravnega odbora dne 29. IV. 1954 so se predvsem obravnavali problemi HTZ. Opekline so pri nas na dnevnem redu in gre s tem mnogo delovnih dni v izgubo. V topilnici se uvedejo gamaše, ki so že v kemičnih obratih preizkušene. Storjen je bil tudi sklep, da se postopoma dozidajo prostori, kjer bi se lahko iz ohlajenih alonž stresal prah. V kopalnici se bodo položile lesene rešetke. Dimnik v pražarni se bo popravil. Na tej seji se je tudi obravnavalo, kdo je upravičen na višek. Sprejet je bil načelen sklep, da podjetje opremi v bolnici sobo za čakajoče matere, v kolikor stroški ne bi bili previsoki. V bodoče bo upravni odbor sklepal o mesečnih operativnih planih. Ker v letošnjem letu na splošno ni potrebno izdelovati novih tarifnih pravilnikov, je bil sprejet sklep, da se sestavi nov tarifni pravilnik, z ozirom na združeno podjetje, (sicer bi imeli dva veljavna tarifna pravilnika), in bi se naj novi tarifni pravilnik takoj izdal, čim bomo dobili potrditev za 15% povišanje. Glede dopustov je bilo sklenjeno, da se računajo po osnutku določil za dopuste koledarski dnevi in ne delovni dnevi.

proizvaja žvepleno kislino, ki jo prodaja potrošnikom označenim pod točko 4 zgoraj.

Naša predvidena letna produkcija je 21.000 ton žveplene kisline.

Predvidena poraba za litopon je 600 ton, 2,86%.

Predvidena poraba za kromov galun je 160 ton, 0,76%.

Predvidena poraba za modro galico je 1000 ton, 4,76%.

Predvidena poraba za cinksulfat je 100 ton, 0,48%.

Ostane za superfosfat 19.140 ton ali 91,14%.

Poraba za litopon in ostale produkte predstavlja komaj 8,86%, dočim se mora 91,14% proizvodnje predvideti za proizvodnjo superfosfata.

Obstoječa naprava za proizvodnjo superfosfata takho pod najugodnejšimi pogoji predela komaj polovico žveplene kisline, zaradi tega je nujno, da se poveča obstoječa kapaciteta.

Vzporedno z gradnjo nove žveplene kisline, smo pristopili k naročilu dodatne opreme za superfosfat. Novi razkrojevni kotel bo dobavljen konec maja. Prav tako je plačan in naročen tudi nov mlin v Angliji. Pakovanje, ki se vrši sedaj ročno, bo mehanizirano in bo v bodoče to delo opravljal pakovalni stroj, s kapaciteto 10 ton na uro. Ta stroj bo dobavljen v mesecu juniju t. l. Stroj bodo izdelale strojne tovarne v Trbovljah.

Ko že pristopamo k razširitvi zmogljivosti proizvodnje superfosfata, se moramo nujno vprašati, ali je naš dosedanji tehnološki postopek pravi? Ali s kvaliteto izdelka res lahko dosežemo učinek na rastlinah, ali ne bi bilo boljše izdelovati iz superfosfata morda kakšna mešana gnojila?

Vse te okolnosti in faktorje je imela uprava pred očmi, ko je predložila predlog delavskemu svetu, naj privoli, da si uslužbenci, ki delajo na teh perečih vprašanjih ogledajo tovarne v inozemstvu.

To študijsko potovanje je bilo izvršeno in se pokazalo kot zelo koristno. Po posredovanju podjetja Lurgi, ki nam je dobavilo elektrofiltre za novo žvepleno kislino, nam je bila dana možnost, si ogledati več tovarn. Imeli smo priliko proučiti organizacijo tehnološkega procesa, kvalitete produktov in drugo. Tehnološki procesi so različni. Novejše naprave de-

Zakaj moramo povečati proizvodnjo superfosfata

Nova naprava za proizvodnjo žveplene kisline se dokončuje. Strokovnjaki so prepričani, da bo naprava v mesecu juliju gotova, če ne bo nepredvidenih zaprek.

Ta nova naprava bo dajala, ko bo v normalnem pogonu, okrog 60 ton žveplene kisline v 24 urah, ali mesečno okrog 1800 do 1900 ton.

To žvepleno kislino, ki jo bomo producirali, bomo morali vnovčiti.

Kdo so potrošniki žveplene kisline? Iz angleške statistike za leto 1950 je razvidna njih razdelitev:

1. Za proizvodnjo umetnih gnojil (superfosfat in amonsulfat)	40%
2. Vizkoza	12%
3. Za barve (litopon in druge)	8%
4. Ostali potrošniki (modra galica, železna galica in cinksulfat, krom galun in drugi)	40%

Če analiziramo te podatke in jih prikravimo našim razmeram v LRS, pridemo do naslednje razdelitve naše žveplene kisline, z ozirom na to, da še Kemična tovarna v Hrastniku

Vodlan Drago:

Naša hoja po Nemškem in Angleškem

Vzporedno z gradnjo nove naprave, ki bo omogočila povečanje proizvodnje žveplene kisline, je bil pred nas postavljen problem plasmata iste. Z združitvijo Cinkarne in Kemične tovarne je gospodarsko pravilna rešitev plasiiranja hitro dozorela, saj je imela Kemična tovarna že od prej nalogo, da podvoji proizvodnjo superfosfata, s čimer bi se avtomatsko povečala potrošnja žveplene kisline, katera je poleg surovih fosfatov ena glavnih surovin v tej panogi kemične industrije.

Prav razširitev obrata in s tem v zvezi povečanje proizvodnje superfosfata, ki naj bi bil temeljna surovina za mešana gnojila, katerih proizvodnjo imamo v perspektivi, je dala povod upravi podjetja, da je poslala naše strokovnjake v inozemstvo z nalogo, da preštudirajo takakajšnje sodobno opremljene obrate in proizvodne procese umetnih gnojil. Ker modernih naprav za mešana gnojila v naši državi še ni, je seveda mogoče tak študij uspešno opraviti le v večjih inozemskih tovarnah. S pomočjo firm, s katerimi smo že v dolgoletnih zvezah, kakor Lurgi, Petersen, Achenbach i. dr. v Nemčiji ter Sturtevant v Angliji, smo dobili osnovna dovoljenja za obisk v nekaterih tovarnah superfosfata in umetnih gnojil, že pred odpotovanjem naših strokovnjakov tov. inž. Mikuša, Stojana in podpisanega, ki smo bili določeni za to študijsko potovanje. Taka osnovna dovoljenja so s slučajnimi in iskanimi dodatnimi stiki omogočila dostop tudi v neka druga podjetja, zlasti v dve nemški cinkarni.

Opis našega potovanja naj poda nekaj splošnih in strokovnih vtisov, ki bi bili lahko zanimivi in koristni za naš kolektiv. Čisti stro-

kovni elaborat o rezultatih potovanja je bil predan upravi in obrazložen na zasedanju delavskega sveta, dne 14. V. 1954.

Vlak, tako imenovani »Tauern-Express«, nas je dne 14. marca potegnil z dveurno zamudo do Jesenic, kjer smo dobili prvi resnični vtis, da gremo v inozemstvo, ko je zaprla izstop iz vagona finančna straža ter so izvršili finančni organi preiskavo, da ne bi odnesli kaj nedovoljenega preko meje. Uradniki so bili prav vljudni, le zabojček z vzorci kvarčnega kamenja jim je bil sumljiv, in zato podrobno preiskan. V kupeju smo imeli elegantnega molčečega sopotnika s tujim diplomatskim potnim listom, ki nas je gledal precej zviška.

Dojmlil nas je pogled na Področico, prvo postajo na Koroškem. Pogledal sem najprej na hrib nad postajo, kjer si je leta 1919 priboril v koroških bojih najvišje odlikovanje nekdanji cinkarniški kovač Zorič. Električni vlak je drvel mimo Baškega jezera po slovenskih gajih do Beljaka, preko Drave do Spittala in potem v hrib do letovišča Badgastein ob južnem pobočju Visokih tur. Tu so prispeli v vlak novi potniki, med njimi tudi Angleži. Pri Gasteinu je razvodnica med Dravo in Donavo. Pogled na Visoke Ture z juga je bil meglen. Veličastno sliko pa je nudil severni del pogorja, ko smo se bližali Solnogradu, skoro najlepšemu alpskemu mestu Avstrije. Ob poti po Koroškem je videti tovarno Radentheim, ki nam dobavlja magnezitno opeko. Stanovanjske hiše so v zgornjem delu mnogokrat lesene, v glavnem lične, ni opaziti nekih lepših oblik, pač pa solidnost v izdelavi. Kozolci izginjajo, pojavljajo se pokriti seniki obdani z redkimi bruni.

Solnograd je zadnja postaja v Avstriji. Po zaključenem srečnem carinskem poslovanju, vstane naš visoki sopotnik — diplomat, se od nas poslovijo, počepne po roški in izpod sedeža tov. inž. Mikuša potegne veliko steklenico slivovke. Torej se je »šverce« na moralni riziko inž. Mikuše posrečil!

Bili smo v Nemčiji. Po bavarski ravnini smo brzeli proti Münchenu, kamor smo prispeli že v temi. Krajši postanek smo na klopeh preспали, in že je bila ura štiri zjutraj, ko smo izstopili na glavnem kolodvoru v Frankfurtu, velikem trgovskem centru Zahodne Nemčije. V hudem mrzav smo čakali jutra, ko smo odšli v precej oddaljeno prenočišče. Že v teku dopoldneva smo obiskali fa. Lurgi, ki ima sedež v Frankfurtu. Kmalu smo se dogovorili o terminu, kdaj se naj prične montaža novih elektrofiltrov in še o nekaterih dodatnih pogojih. Fa. Lurgi ima več oddelkov, ki obravnavajo industrijske naprave za razne panoge. Načeli smo vprašanje njihove nove pražilne peči, tako imenovane »Wirbelschicht« — peč ter se zanimali o izkušnjah in razvoju te peči v zadnjem letu. Referent dr. Friebe je bil takoj pripravljen, da nam preskrbi dovoljenje za obisk v tovarnah, kjer te peči že dalje časa obratujejo. Ker je moral sam že isti dan odpotovati na Švedsko, je bil obisk teh tovarn preložen za 14 dni.

To je bil prvi dan v Frankfurtu, ki smo si ga popoldne nekoliko ogledali. To je bilo pred vojno mogočno nacionalistično mesto, med vojno pa je bilo strašno zombardirano. Danes je izgradnja že zelo napredovala, vendar je še mnogo jas, ki pričajo o minljivi nadutosti. Promet je za naše pojme ogromen. Na tisoče in tisoče avtomobilov parkira po noči na cestah, kakor izgleda, so tudi omenjene jase sijajen prostor, ki jih uporabljajo v to svrhu. Kolodvor je tako imenovana glavna postaja, t. j. vsi tiri, ki jih je okoli 30, se v postaji končajo. Dnevno

V spodnji razpredelnici je razviden efekt gnojenja. Država, ki je porabila največ umet-

nih gnojil ima tudi največji hektarski donos v kilogramih.

Država	Pšenica	Koruzna	Krompir	Sladkor. repa	Tobak	Hmelj
Švica	2.350	2.310	17.060	36.000	1.570	—
Danska	2.850	—	16.410	38.200	—	—
Anglija	2.060	3.050	17.240	20.110	—	1.600
Nemčija	2.250	3.170	19.150	34.480	2.400	1.100
Italija	1.550	2.330	7.360	25.800	1.260	—
Francija	1.420	1.610	10.360	26.560	—	1.350
Češka	1.640	—	16.310	33.100	1.450	1.050
ZDA	910	1.770	—	26.080	990	1.460
Jugoslavija	1.100	1.980	6.270	19.000	1.000	740

Švica, država, ki je polagala največ pažnje na prehrano rastlinam je porabila na 1 ha (10.000 m²) zemlje, umetnih gnojil 479 kg, zato je imela tudi največji hektarski donos. Podatki o naši uporabi in donosu so bili pred drugo svetovno vojno na zadnjem mestu. Zelo važen faktor, katerega ne smemo prezreti so kvaliteta semena.

Mogoče se bo pojavil problem plasiranja proizvedenih količin umetnih gnojil?

K proizvodnji superfosfata je pristopila tudi Zorka v Šabcu s trenutno letno kapaciteto 40.000 ton (katero pa nameravajo povečati še za nadaljnjih 40.000 ton letno). Ako seštejemo proizvodno zmogljivost vseh tovarn za leto 1955, dobimo naslednje številke:

Cinkarna:	ton	40.000	letno
Zorka Subotica:	ton	60.000	letno
Zorka Šabac:	ton	40.000	letno
Skupno:	ton	140.000	superfosfata

Danes imamo približno 14.000.000 ha orne zemlje, in če bi porabili na 1 ha samo 100 kg gnojila, bi potrebovali 140.000 ton gnojila. Z osuševalnimi deli in regulacijo pritokov, se bo v bližnji bodočnosti še povečala površina orne zemlje, tako da bodo vsa proizvedena gnojila, uporabljena pri popolnem izkoriščanju obstoječih kapacitet tovarn. Obstojne prav tako možnosti izvoza našega superfosfata v Avstrijo in to v štajerske kraje, kateri dobivajo gnojila iz Francije, Italije itd.

Kakor vidimo, ekonomski efekt povečanja proizvodnje superfosfata ne bazira samo na izkoriščanju SO₂ plinov za žvepleno kislino ter isto kot surovino za proizvodnjo superfosfata, temveč predvsem na izdelavi vseh kvalitetnih gnojil. Le s pravilnim uporabljanjem teh gnojil bomo povečali hektarski donos naše zemlje in s tem osigurali hrano našemu delovnemu ljudstvu.

Stojan Štefan

O p o z o r i l o

Izplačila hranarine se vršijo vsakega 6 v mesecu ob 9. uri za pretekli mesec. Opozarjamo vse upravičence, da se strogo držijo roka v izogib stroškom, ki bi utegnili nastati zaradi dviga izven tega termina.

proge. Zanimiva je ta naprava zato, ker bi se na sličen način morebiti dalo pri nas mehanizirati praznenje aglomeracijskih trakov v transportni žleb.

Isti dan, ko sva se s tov. Stojanom mudila pri fi. Didier v Wiesbadnu, je tov. inž. Mikuš razpravljal pri fi. Voigt-Haefner-Simens v Frankfurtu glede nabave elektrotehničnih aparatov, ki jih bo treba uvoziti za ojačanje naše transformatorske postaje, ki je predvidena z ozirom na večje potrebe električne energije. Predvsem pa povečano zmogljivost valjarne in elektrifikacijo iste. Za uvoženo opremo je potreben znesek 35.000 DM.

Prva faza obiska v Nemčiji je bila končana. V nedeljo, 21. mara popoldne smo sedli v brzi vlak ter se potegnili do Kölna, kjer smo čakali na zvezo »Tauern-Expressa«, ki naj nas popelje v Ostende. Vožnja od Frankfurta do Kölna je zelo zanimiva, ker teče proga skoro ves čas ob Renu, ki je zelo prometna plovna reka Zahodna Nemčija ali bolje rečeno, glavna prometna žila nemške industrije. Vse surovine, ki jih potrebuje velika industrija od blizu ali iz daljnih svetovnih virov, prihajajo po Renu, prav tako se izvažata večina proizvodov. V dobri uri, kolikor časa je trajala vožnja ob Renu, smo videli na stotine ladij in vlačilcev raznih zastav, ki dajejo slutiti ogromen industrijski potencial. Na obronkih Taunusa je mnogo lepo obdelanih vinogradov, ki nimajo vsi ugodnega položaja, so deloma tudi v težko dostopnih strminah. Opaziti je veliko razliko med našimi in renskiimi vinogradi. Nikjer ni videti zidanic, ki tako prijetno vabijo med trtami štajerskih gorci!

Izgleda, da ob Renu smatrajo vino za izključno trgovsko robo, brez vsake idile in sentimentalnosti. Pač pa je na obali mnogo velikih restavracij, ki so vsaj poleti zelo obiskane, kakor se more sklepati iz obsežnosti gostišč.

Pravokotno na Ren, v smeri proti Franciji, je mnogo dolin, katerih vhod je povsod zaščiten z močnimi gradovi, ki so vsaj nekoč odigrali pomembno vlogo v borbi za posest zahodnega obrežja reke.

Blizu Kölna je glavno mesto Zahodne Nemčije, Bonn, Bonn je lepo letoviško mesto. Na visokem obraslem hribru proti vzhodu vidiš velikskrivnostni grad, v katerem se nahaja glavna zasedbena komanda za vso Zahodno Nemčijo.

Köln, menda najbolj razbito mesto Nemčije, je kljub mnogim še nezazidanim ploskvam zelo živahen. Mnogo stavb se gradi šele v prvem nadstropju, v pritličju pa že bije gospodarsko življenje. Slavna katedrala je bila le deloma poškodovana. Je to ogromna stavba, in če stojiš v mraku ob njej s pogledom navzgor, se ti zdi, kakor da si ob vznožju veličastnega gorskega masiva.

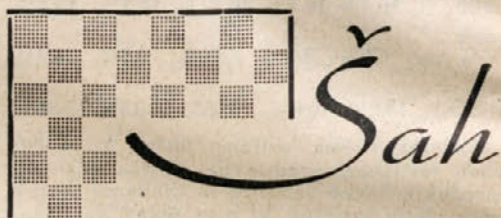
Dremajoč v kölnski kolodvorski čakalnici, smo ob treh zjutraj le pričakali brzovlak, ki prihaja direktno iz Jugoslavije. Ko smo stopili v kupe, smo pozdravili po naše, odziv pa je bil v srbohrvaščini. Bilj so neki veterinarji, ki so prav tako potovali v Anglijo. Nato je prišla belgijska meja, za njo pa jutro, ki nam je pokazalo Belgijo, deželo ravnin, vodnih kanalov ter enoličnih hiš brez ometa. Bruselj, glavno mesto Belgije, smo pasirali z vtisom, da je

SINDIKALNA knjižnica

Kdor rad čita lepe romane in povesti, si jih lahko izposodi v naši sindikalni knjižnici. Knjižnica ima preko 400 leposlovnih del in bo med njimi gotovo vsak mogel izbrati knjigo, ki mu bo všeč.

Za one, ki bi si hoteli razširiti svoje znanje, je na razpolago okrog 300 knjig poučne vsebine iz raznih področij (naravoslovje, zdravstvo, tehnika, gospodarstvo, družbene vede).

Knjižnica se nahaja v sobi poleg personalnega oddelka in je odprta vsak ponedeljek in četrtek od 14. do 15. ure.

V revanžni prijateljski tekmi proti dijakom I. gimnazije je naše moštvo ponovno visoko zmagalo nad svojimi nasprotniki z rezultatom 5½ : 2½ čeprav so tokrat gimnazijci pojačali svoje moštvo z nekaterimi dobrimi igralci. Za Cinkarno so zmagali: Mišura, Šnajder, Dečko, Kmetec, Trojak, remiziral pa je inženir Stegenšek. Za gimnazijo so zmagali: Lesnika in Černak, remiziral pa je Rojs.

Na brzoturnirju za prvenstvo v mesecu maju je sodelovalo 14 igralcev. Zmagal je Mišura, sledijo inž. Pipuš, Šnajder, inž. Stegenšek, inž. Marjanovič, Jančič, Bračko, Persolja, Barlek, Mihelič, Kodrnja Franjo, Koren in Kodrnja Slavko.

Popravek

V 3 številki so v članku »Cinkarna na turškem tržišču« po tiskarski pomoti navedeni povsod funt šterlingi namesto pravilno dolarji.

to lepo luksuzno mesto. Okrog desete ure smo se že vkrcali v Ostendi na angleško ladjo, pomaknili naše ure za 60 minut nazaj ter odpluli proti Doveru.

Okrog 100 km morske poti je zadostovalo za prepričanje, da je naše Jadransko morje lepše barve, kakor Rokavski kanal, ki je razen tega onečiščen z nafto še daleč od obale. V bližini angleške obale se nahaja orientacijski morski svetilnik na rdeči ladji, ki je fiksno zasidrana na dnu morja. Promet po morju je zelo živahen.

Velik vtis je napravil pojav angleške obale, ki je visoka, skalna, nedostopna strmina, vrhu katere je najprej opaziti podoben radarski sprejemnik, kakor smo ga videli v Frankfurtu. Človek dobi vtis, kakor da je britanski otok bila nekoč operacijska trdnjava morskih roparjev, ki so mogli iz varnega zavetja delati podvige in si prisvajati velika bogastva sveta.

Dover, jugovzhodno trgovsko pristanišče Anglije, ki leži najbliže evropski obali, smo prešli prav hitro ter v brzovlaku proti Londonu prevozili velik del pokrajine Kent. Videli smo že zeleneče travnike, velike nasade jabolk in hmelja. Hmelj se ne ovija na hmeljevkah, kakor pri nas, temveč po žicah, ki so napeljane med redkimi visokimi stebri. Tak način je upeljan tudi v Zatecu na Češkem. Menda je sekanje hmeljevka za hmeljišča škodljivo za naše gozdove? Hmeljske sušilnice imajo obliko okrogle stavbe s stožčasto streho, ki ima na vrhu belo pleskano kapo, skozi katero se hmelj spušča, uhaja pa vlažni sušilni zrak.

(Se nadaljuje.)